

Elektrische schema's tekenen: welke software past bij jouw werk?

Trikker, Schematics, AutoCad, As Built Plan, Eplan, See Electrical, QElectrotech, Draftsight, ... het zijn maar enkele namen die in onze recente bevraging naar het gebruik van tekensoftware naar voren kwamen. Dit lijstje maakt vooral één zaak duidelijk: het aanbod is vandaag veel ruimer dan veel installateurs kennen of gebruiken. Toch blijven veel professionals jarenlang trouw aan hetzelfde tekenprogramma, vaak omdat ze ermee leerden werken tijdens hun opleiding of in hun eerste job. Maar net daar zit ook een keerzijde: onbekend is onbemind. In dit artikel laten we vier installateurs aan het woord over het tekenprogramma dat zij vandaag gebruiken.

Wie in de praktijk staat, weet dat elektrische schema's meer dan alleen stroombanen voor stopcontacten en verlichting documenteren. Schema's beschrijven vandaag steeds vaker complexere installaties met domotica, laadinfrastructuur, zonnepanelen, batterijopslag, datanetwerken, toegangscontrole of camerabewaking. De installaties worden bijgevolg technisch

gedifferentieerder en dus ook gevoeliger voor fouten.

Waar schema's vroeger vooral het sluitstuk waren van een installatie en dienst deden voor het keuringsdossier, spelen ze vandaag een centrale rol doorheen de volledige levenscyclus van een installatie: van as-built dossieropbouw en kwaliteitsborging tot foutdiagnose, aanpassingen

en uitbreidingen. Elektrische schema's zijn dan ook iteratieve werkdocumenten die je best up-to-date houdt:

- om sneller en consistentier te installeren
- om fouten te vermijden
- om de installatie overdraagbaar te maken naar collega's
- om uitbreidingen of herstellingen efficiënter aan te pakken

Vier installateurs, vier tekenrealiteiten

Welke tekensoftware het best bij je past, hangt sterk af van je werkcontext. Een installateur van huishoudelijke installaties heeft andere noden dan iemand die industriële borden ontwerpt of vooral

DWG-plannen bewerkt voor grotere bouwprojecten. Daarom werken veel professionals met meerdere programma's: één voor eendraads- en situatieschema's en een CAD-tool voor plannen of maatwerkcomponenten.

Om dat concreet te maken, spraken we

met vier professionals uit verschillende contexten. Hun verhalen tonen hoe breed het softwarelandschap vandaag is: van laagdrempelig schematekenen tot CAD-gebaseerde en open source tools.

 Ken Leemans (adviseur sector- en ledenwerking)

Verscheure Domotica BV: DraftSight

- Installateur: Filip Verscheure
- Activiteiten: Residentiële smart homes, camera-bewaking & energiemangement
- Tekensoftware: DraftSight standard (professionele CAD-software voor 2D- en 3D-ontwerp)
- Prijs: Vanaf \$299/jaar
- Website: <https://www.draftsight.com>

Voor Filip Verscheure is tekensoftware vooral een praktisch werkinstrument dat hem maximale vrijheid moet bieden bij het ontwerpen van zijn installaties. In zijn projecten, vaak maatwerk en niet altijd standaardinstallaties, vertrekt hij meestal vanuit DWG-plannen van architecten. DraftSight laat hem toe die plannen snel aan te passen en eigen componenten op te bouwen zonder vaste structuren of automatisatieregels van een klassiek tekenprogramma.

Die aanpak heeft duidelijke voordelen. Filip kan niet-standaardcomponenten gebruiken, schema's aanpassen aan de realiteit op de werf en snel schakelen tussen plan, uitvoering en as-built. De keerzijde is even duidelijk: DraftSight genereert geen automatische eendraadschema's en houdt geen rekening met AREI-logica. De verantwoordelijkheid voor AREI-conformiteit blijft volledig bij de installateur.

Sterk in:

- volledige vrijheid om zelf componenten te tekenen
- compatibel met AutoCAD-plannen (DWG)
- goed voor planwerk, uitvoering en as-built documentatie
- geen vooraf opgelegde structuur die "meedenkt" voor de gebruiker

Beperkingen:

- DraftSight genereert geen automatische eendraadschema's
- Het programma bevat geen ingebouwde AREI-normchecks
- Je moet zelf discipline en structuur aanbrengen in je schema's

Geschikt voor:

Het is vooral geschikt voor ietwat ongewone installaties die veel niet-standaardcomponenten bevatten.

Elektro Coteur: Trikker

- Installateur: Sven Vanduren
- Activiteiten: hoofdzakelijk niet-residentieel
- Tekensoftware: Trikker
- Prijs: €45/maand of €360/jaar (excl. btw)
- Website: <https://www.trikker.be/>

Voor Sven Vanduren is Trikker al jaren het vaste tekenprogramma in de dagelijkse praktijk. Hij gebruikt het voor quasi alle projecten: van klassieke huishoudelijke installaties tot grotere borden en niet-huishoudelijke schema's. In een context waar verzekeraars en inspecties steeds strenger vragen naar keuringsverslagen, is snelheid en gebruiksgemak cruciaal om snel eendraads- en situatieschema's op te maken en aan te passen, ook in een klein team.

Die laagdrempeligheid is meteen ook de grootste troef: zodra de basis van schema is opgezet, kunnen ook medewerkers zonder uitgebreide tekenachtergrond er verder mee aan de slag. De keerzijde zit vooral bij complexe toepassingen. Klassieke relais- en stuurkringen zijn moeilijk overzichtelijk uit te tekenen en voor uitgebreide sturingen wijkt Sven uit naar GstarCAD. Ook het bredere AREI-dossier (uitwendige invloeden, kritische kringen, risicoanalyse) zit niet in Trikker vervat en wordt met aparte tools en templates aangevuld. Trikker begeleidt wel, maar dwingt AREI-keuzes niet af: de verantwoordelijkheid voor AREI-conformiteit blijft bij de installateur.

Sterk in:

- zeer gebruiksvriendelijk en snel aan te leren
- vlot eendraadschema en situatieschema tekenen als basisdocumentatie
- breed ingeburgerd in de sector en elektro-opleidingen (makkelijk om nieuwkomers mee te krijgen)
- prijsniveau blijft relatief toegankelijk t.o.v. zwaardere CAD-programma's

Beperkingen:

- minder geschikt voor complexere sturingsschema's
- geen volledige AREI-dossieropbouw in één flow (bv. uitwendige invloeden/risicoanalyse)

Geschikt voor:

Voor installateurs die snel en efficiënt eendraadschema's en situatieschema's willen opleveren voor voornamelijk klassieke installaties.

Mardico: Schematics

- ⚡ Installateur: Dirk Coene
- 🔧 Activiteiten: Van residentieel naar industrie + laadpalen.
- 📄 Tekensoftware: Schematics
- 💰 Prijs €45/maand, €140/6 maanden, €250/jaar, €800/lifetime (excl. btw)
- 🌐 Website: <https://www.automatics.com/>

Tijdens zijn lange loopbaan maakte Dirk Coene de volledige evolutie van elektrisch tekenen mee: van manuele schema's op kalkpapier, over AutoCAD 10, Nordined en SEE Electrical, tot vandaag AutoCAD Web en Schematics. De gebruikte tekenprogramma's volgden telkens de schaal en complexiteit van zijn activiteiten. Na zijn 'pensionering' in 2025 bleef de nood aan correcte schema's bestaan, maar werd het gebruik occasioneel: af en toe schema's kunnen aanpassen zonder de zware kost van uitgebreidere licenties. Vandaag combineert Dirk AutoCAD Web voor DWG-plannen met Schematics voor zijn AREI-schema's.

Schematics onderscheidt zich voor hem doordat het vertrekt van de opbouw van de verdeelkast en het situatieschema, van waaruit het ééndraadschema volledig automatisch en AREI-conform wordt gegenereerd. Het programma houdt alle connecties bij: één wijziging wordt automatisch overal doorgevoerd, zonder dubbel werk en met minder fouten. Dat levert niet alleen consistente schema's op, maar ook meteen een keuringsklaar dossier met o.a. kringenlijsten, klemmenlijsten en de tabel van uitwendige invloeden. Daarnaast waardeert Dirk functies zoals kastontwerp met labelprint en de ondersteuning voor domotica- en PV-installaties.

Sterk in:

- automatische generatie eendraadschema vanuit bordopbouw en situatieschema
- AREI-gedreven dossierflow: kringenlijst, klemmenlijsten, uitwendige invloeden
- domotica: automatisch schema + bruikbaar als aansluitschema
- PV-schema's en liggingsplan (panelen/omvormer/batterij)
- klemmenlijsten en bijhorende tabellen.

Beperkingen:

- Leercurve: je moet de opbouwlogica eerst onder de knie krijgen, maar echte beperkingen is hij nog niet tegengekomen.

Geschikt voor:

Geschikt voor installateurs die dossiers snel en AREI-conform willen opleveren.

Snapcore: QElectroTech

- ⚡ Installateur: Pieter Feys
- 🔧 Activiteiten: Building intelligence, building cybersecurity, (sporadisch) PLC-sturingen en integratieprojecten
- 📄 Tekensoftware: QElectroTech
- 💰 Prijs: gratis (open source)
- 🌐 Website: <https://qelectrotech.org/>

Voor Pieter Feys is QElectroTech vooral een pragmatische keuze: hij zocht een tekenpakket dat kwalitatieve schema's kan afleveren, geïnspireerd op de logica van EPLAN, maar zonder het bijhorende prijskaartje. Hij tekent te weinig om hoge licentiekosten te verantwoorden, maar wil wél meer comfort en minder foutgevoeligheid dan "vrij tekenen" in AutoCAD. AutoCAD gebruikt hij daarom aanvullend, vooral om DWG-plannen te openen of te controleren, maar niet als primaire tekensoftware.

QElectroTech is open source software en daardoor flexibel: wat niet in de bibliotheek zit, kan je zelf tekenen en toevoegen. Pieter moest zelf bijvoorbeeld PLC-modules aanmaken, maar waardeert tegelijk dat het programma automatisch tabellen, componentenlijsten en doorverwijzingen kan genereren, typische zaken die je bij complexere sturingen snel nodig hebt. Voor taken waarvoor QElectroTech minder geschikt is, wijkt hij bewust terug uit naar AutoCAD, terwijl de eigenlijke sturings- en principeschema's in QElectroTech worden opgebouwd. Het is geen volwaardige vervanger voor EPLAN en het mist de doorgedreven intelligentie en automatisering van residentiële pakketten zoals Trikker of Schematics. QElectroTech positioneert zich eerder als een functionele tool voor sturingsschema's en technische logica binnen integratieprojecten. Wie de beperkingen kent en bereid is om zelf bibliotheken en templates op te bouwen, beschikt echter over een flexibel en kostenefficiënt pakket dat degelijk inzetbaar is voor professionele toepassingen.

Sterk in:

- open source en dus bruikbaar zonder licentiekost
- ideaal voor sturingsschema's en complexere logica (PLC, I/O,...)
- automatische output: componentenlijsten, tabellen, klemmenoverzichten, paginaverwijzingen
- AREI-symbolen zijn aanwezig (community-driven)

Beperkingen:

- geen volwaardige EPLAN-vervanger, eerder "light edition"
- bibliotheken (bv. PLC-modules) moet je vaak zelf opbouwen
- niet vergelijkbaar met Trikker/Schematics voor residentiële workflows
- open source = updates en nieuwe symbolen hangen af van community-inzet

Geschikt voor:

Installateurs of integratoren die af en toe complexere sturingsschema's moeten opleveren maar geen dure CAD-gebaseerde licentie willen of kunnen verantwoorden, en bereid zijn om zelf bibliotheken en templates op te bouwen.